

Sygn. akt III RC 306/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w. T. III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Kamilla Piórkowska

Ławnicy

Protokolant st.sekr.sądowy Monika Kalinowska

Po rozpoznaniu w dniu 28 września 2017 r. w. T.

sprawy z powództwa:

S. R.

przeciwko:

W. R.

o: podwyższenie alimentów

1. podwyższa z dniem 14.03.2017r. rentę alimentacyjną od pozwanego W. R. na rzecz powódki S. R. w ten sposób, że w miejsce renty alimentacyjnej ustalonej uprzednio wyrokiem Sądu Rejonowego w. T. z dnia 19.11.2009r. w sprawie (...) orzeka alimenty w kwocie po 600 zł (sześćset złotych) miesięcznie płatne z góry do rąk powódki do dnia 10-tego każdego miesiąca, ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności każdej z rat;
2. zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Kasy Sądu Rejonowego w. T.) kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów sądowych;
3. wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 306/17

UZASADNIENIE

W dniu 14 marca 2017r. S. R. złożyła pozew przeciwko W. R. domagając się podwyższenia alimentów z kwoty po 450 zł miesięcznie do kwoty po 600 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu wskazano m.in., alimenty na rzecz powódki zasądzone zostały 8 lat temu i od tego czasu jej potrzeby znacznie wzrosły. Powódka uczęszcza do szkoły zawodowej w związku z czym wyjeżdża co roku na kursy zawodowe, których koszt to ok. 330 zł plus koszty dojazdu. Dodatkowo leczy się neurologicznie i endokrynologicznie.

W odpowiedzi na pozew z dnia (...) lipca 2017 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wskazał m.in., że mieszka i pracuje za granicą. Na utrzymaniu ma żonę. Wskazał, że jego żona w okresie od 20.11.2016r. do 13.01.2017 r. musiała przebywać w Polsce z uwagi na fakt, że matka pozwanego doznała udaru mózgu i potrzebna była pomoc. Pozwany ponosił wówczas koszt 140 zł miesięcznie za wynajęcie łóżka specjalistycznego. Koszt pobytu żony w Polsce wiązał się dla pozwanego ze sporym obciążeniem finansowym bowiem

jest on jedynym żywicielem rodziny. Powód podkreślił, że w jego ocenie z alimentów przekazywanych co miesiąc na rzecz powódki utrzymuje się również jej matka, która nie pracuje.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił co następuje:

S. R., ur. (...) w T., jest córką K. R. i W. R..

/okoliczność bezsporna/

Ostatnio wysokość alimentów na rzecz powódki została ustalona wyrokiem Sądu Rejonowego w. T. z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie (...) w kwocie po 450 zł miesięcznie.

/dowód: wyrok z dn. 19.11.2009 – k. 43 akt (...) SR w. T./

S. R. miała wówczas (...) lat. Uczęszczała do (...) klasy szkoły podstawowej w G.. Była zdrowym dzieckiem.

Matka powódki nie miała innych dzieci na utrzymaniu. Została skierowana na staż z Powiatowego Urzędu Pracy w ramach którego otrzymywała stypendium w kwocie (...) zł brutto. Wraz z córką mieszkała w domu jednorodzinnym. Miała zasiłek rodzinny na powódkę.

Pozwany pracował wówczas dorywczo i zarabiał ok. (...) zł miesięcznie. Nie miał innych dzieci na utrzymaniu. Mieszkał razem z narzeczoną u jej matki.

/dowód: akta sprawy (...) SR w. T./

S. R. ma obecnie (...) lat. Jest uczennicą (...) klasy (...) w G.. Uczy się zawodu c.. Zajęcia praktyczne odbywa w cukierni w R., gdzie dojeżdża (...) razy w tygodniu. Na dojazdy wydaje ok. 100 zł miesięcznie. Z tytułu odbywanej praktyki otrzymuje wynagrodzenie w kwocie (...) zł netto miesięcznie. Raz w roku wyjeżdża na miesięczny kurs szkoleniowy do B., którego koszt wynosi 380 zł.

Od września 2017 r. nie mieszka z matką. Zamieszkała ze znajomymi, którym dokłada do opłat miesięcznie ok. 300 zł. Matka pomaga jej finansowo przekazując kwotę 600 zł miesięcznie oraz jedzenie. Na jedzenie powódka wydaje ok. 180 zł miesięcznie, na ubrania ok. 100 zł miesięcznie.

Pobiera korepetycje z matematyki i chemii, na które wydaje łącznie 300 zł miesięcznie.

W kwietniu 2017 r. zaciągnęła pożyczkę w P. na kwotę (...) zł na wymianę okien w domu matki, którą spłaca w ratach po 160 zł miesięcznie do kwietnia 2018 r.

Ma problem neurologiczne i endokrynologiczne. Bierze na stałe leki.

Ma psa i kota, które zostały w mieszkaniu matki. Powódka codziennie jeździ je karmić. Na jedzenie dla nich wydaje ok. 50-80 zł miesięcznie.

Matka powódki, K. R., pracuje w firmie sprzątającej i zarabia ok. (...) zł miesięcznie.

/dowód: rachunek – k. (...)

zaświadczenie lekarskie – k. 5

zaświadczenie ze szkoły – k. 30

zaświadczenie o zarobkach – k. 31, 102-103

umowa o pracę – k. 102

zeznania świadka K. R. – k. 94v.-95

przesłuchanie S. R. – k. 104-104v./

W. R. od(...) lat mieszka i pracuje we F. jako s. W styczniu 2012 r. zawarł kolejny związek małżeński z A. R.. Jego żona ma problemy z kręgosłupem szyjnym i z uwagi na stan zdrowia nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu męża.

Pozwany nie ma innych dzieci na utrzymaniu.

Jego średnie wynagrodzenie w okresie styczeń – maj 2017 r. wynosiło wraz premią i nadgodzinami ok. (...) euro.

Wraz z żoną mieszka w mieszkaniu socjalnym za które czynsz wynosi 408 euro. Dodatkowo co miesiąc opłaca prąd 20 euro, ubezpieczenie mieszkania ok. 17 euro, wodę ok. 70 euro, telefon stacjonarny ok. 66 euro i podatek za mieszkanie 56 euro.

Jest właścicielem skutera za który płaci ubezpieczenie 33 euro miesięcznie. Opłaca też obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne w kwocie ok. 9 euro miesięcznie.

Pozwany pomaga finansowo swoim rodzicom.

Alimenty na rzecz powódki przekazywane są przez komornika sądowego.

/dowód: pismo komornika sądowego – k. 51

koszty utrzymania – k. 54-61

zaświadczenie o zarobkach – k. 62-66

odpis skróconego aktu małżeństwa – k. 89/

Sąd zważył co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz w aktach sprawy (...) Sądu Rejonowego w. T., zeznania świadków M. R. i K. R. a także na podstawie przesłuchania powódki S. R..

Sąd przyjął za wiarygodne dowody w postaci dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy, albowiem nie było podstaw do ich podważenia. Były one opatrzone odpowiednimi podpisami i pieczęciami. W szczególności jednak żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności ani prawdziwości treści w nich zawartych.

Za wiarygodne co do zasady Sąd uznał również zeznania przesłuchanych w sprawie świadków, mając jednak na uwadze, że osoby te jako związane z jedną ze stron, starały się przedstawiać określone fakty w sposób jak najbardziej korzystny z ich punktu widzenia.

Sąd uznał co do zasady za wiarygodne przesłuchanie powódki, zwłaszcza w zakresie, w jakim potwierdzone zostały przez zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów.

Sąd ograniczył dowód z przesłuchania stron jedynie do przesłuchania powódki, albowiem pozwany mimo kilkukrotnego wezwania nie stawiał się na rozprawie. Na termin rozprawy w dniu 28 września 2017 r. został wezwany pod rygorem pominięcia dowodu z jego przesłuchanie w razie niestawiennictwa. Wezwanie to odebrał dorosły domownik – teściowa pozwanego. Mimo tego pozwany nie stawiał się również na ten termin rozprawy.

Przedmiotowe powództwo posiada podstawę prawną w art. 138 kro.

W świetle art. 138 kro podstawą zmiany zakresu świadczeń alimentacyjnych jest zmiana stosunków. Zmianie może ulec zakres potrzeb uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego, tym samym zmianie może ulegać wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylenia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu [por.: uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 października 1954 r., I CO 41/54].

W myśl § 1 art. 135 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy bowiem od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zgodnie natomiast z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" oraz "możliwości zarobkowe i majątkowe" zostały szczegółowo omówione w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNP 1988, nr (...), poz. 42. W uchwale tej stwierdzono między innymi, że: Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego.

Stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 9 listopada 1994r., sygn. akt IIICZP 138/94, podstawą obliczenia wysokości alimentów jest dochód netto (a nie brutto) zobowiązanego (OSNC Nr (...)/1995, poz.43, glosy aprobujące Tadeusz Smoczyński OSP Nr 9/1995, poz.194, oraz Zdzisław Krzemiński „Monitor Prawniczy” Nr (...)/1995, str.113).

Należy zaznaczyć, że obowiązek alimentacyjny rodziców wobec pełnoletniego dziecka wygasa z chwilą osiągnięcia samodzielności życiowej przez dziecko, co wiąże się z możliwością podjęcia pracy zarobkowej i osiągania własnymi siłami środków niezbędnych do swojego utrzymania.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14.11.1997r., sygn. akt III CKN 217/97 (Prokuratura i Prawo z 1998r., Nr 9, poz. 28) wskazano, iż:

„Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej (art. 96 krio). Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia podstawowego lub średniego wykształcenia. Jedyną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku, jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, przy czym przyjmuje się, że nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy pod uwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do zahamowywania, a co najmniej znacznego utrudniania dalszego rozwoju dziecka, a to przez pozbawianie go środków materialnych niezbędnych do kontynuowania nauki po

osiągnięciu pełnoletności, pozostawałoby zatem w sprzeczności ze wspomnianym wyżej podstawowym obowiązkiem rodzicielskim.”

W ocenie Sądu Rejonowego od chwili prawomocnego zakończenia poprzedniej sprawy w przedmiocie alimentów doszło do istotnej zmiany stosunków, o której mowa w art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Już sam upływ czasu od zakończenia poprzedniej sprawy o alimenty wskazuje, że doszło do wzrostu zakresu usprawiedliwionych potrzeb związanych z utrzymaniem powódki. Dotychczasowa kwota alimentów po 450 zł miesięcznie została przyznana w 2009r. a więc od ustalenia wysokości alimentów minęło prawie 8 lat.

S. R. ma (...) lat. Obecnie kontynuuje naukę w szkole zawodowej.

Pomimo osiągnięcia pełnoletności nie jest ona w stanie utrzymać się samodzielnie, bowiem nie ma majątku przynoszącego dochód ani nie ma możliwości podjęcia stałej pracy, która pozwoliłaby jej na w pełni samodzielne utrzymanie się.

Jest oczywistym, że powódka ma prawo wyboru drogi życiowej, prawo do kontynuowania nauki i zdobycia kwalifikacji umożliwiających jej w przyszłości pracę i źródło utrzymania. Powódka nie nadużywa tego prawa. Bez opóźnień realizuje naukę z przyzucaniem do zawodu zgodnym z jej zainteresowaniami. Dodatkowo odbywa ona płatne praktyki – otrzymuje za nie 200 zł miesięcznie

Dlatego Sąd uznał, że mimo osiągnięcia pełnoletności S. R. nie jest w stanie w pełni utrzymać się samodzielnie i w związku z tym jej rodzice nadal pozostają zobowiązani do alimentacji w zakresie zaspokajania jej podstawowych potrzeb.

Na zakres usprawiedliwionych miesięcznych potrzeb powódki składają się koszty opłat z tytułu zamieszkiwania wspólnie ze znajomymi ok. 300 zł, żywienia ok. 200 zł, koszty dojazdów ok. 100 zł., opłata za telefon 40 zł. Ponadto ponosi koszt zakupu środków higienicznych, koszty leków, koszty ubrań.

Sąd uwzględnił, że powódka ma pewne, choć ograniczone możliwości zarobkowe.

Lecz fakt, że te możliwości zarobkowe są ograniczone – przy kontynuowaniu nauki w trybie stacjonarnym w celu zdobycia wykształcenia i usamodzielnienia się – powoduje, że rodzice są dalej zobowiązani uczestniczyć w kosztach utrzymania powódki.

W ocenie Sądu w możliwościach zarobkowych pozwanego pozostaje płacenie alimentów w kwocie po 600 zł miesięcznie.

W. R. jest zatrudniony obecnie na umowę o pracę. Jego wynagrodzenie wynosi ok. (...) euro miesięcznie. Pozwany nie ma poza powódką innych dzieci na utrzymaniu.

Nie należy też tracić z pola widzenia tego, że w kosztach utrzymania powódki poza pozwanym powinna też partycypować jej matka, K. R.. Jak wynika z zeznań matki powódki jej miesięczne wynagrodzenie wynosi ok. (...) zł i w zakresie swoich możliwości zarobkowych powinna też uczestniczyć w kosztach utrzymania córki.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

W punkcie 2 sentencji sąd obciążył pozwanego kosztami sądowymi na mocy art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

O rygorze natychmiastowej wykonalności wyroku orzeczono na podstawie art. 333 § 1 k.p.c.